

de fascinatie voor afbladderende verf

Anna Viebrock ontwerpt magistraal decor voor 'Maeterlinck' in NTGent

De Morgen, Liv Laveyne, 14 mrt 07

Christoph Marthaler is een toonaangevende Europese theater- en operamaker. Voor Johan Simons en zijn NTGent bokste hij de voorstelling Maeterlinck in elkaar. Zijn decorontwerpster Anna Viebrock dwaalde voor inspiratie door de Gentse straten. 'Ik wil dat je in het decor gezogen wordt.'

Anna Viebrock drukt met haar monumentale decors een unieke stempel op elke productie. Ook de scène van de grote zaal van NTGent is voor deze productie amper te herkennen. 'Ik wil niet dat het publiek denkt dat het 'maar' theater is.'

Toen regisseur Marthaler, die regelmatig voor de grote toneelhuizen in Duitsland werkt en directeur was van het Schauspielhaus in Zürich, in november 2004 Seemannslieder/Op hoop van zegen regisseerde bij NTGent, speelde hij al met het idee om iets met de Gentse schrijver Maurice Maeterlinck (1862-1949) te doen. Hij laat zich voor zijn theaterstukken steevast leiden door de locatie waar hij ze maakt. "Ik heb de invloed van buitenaf nodig", zegt hij.

Ook zijn gerenommeerde decorontwerpster gaat op een gelijkaardige manier te werk: "Ik dwaal door de stad en dan is er plots iets wat mijn aandacht trekt. Ik kijk niet zoals toeristen naar de toren van de Sint-Baafskathedraal. Het zou trouwens vreselijk zijn om een kathedraal op een scène neer te poten. Daarvoor is zo'n ding veel te impressionant. Het gaat me om de kleinigheden die zich niet zo expliciet exposeren."

Vorig jaar inspireerde Viebrock zich voor Marthalers Winch Only, dat op het Brusselse KunstenFESTIVALdesarts in première ging, op details van het Centraal Station en het oude justitiepaleis. Ditmaal was het de afbladderende verf van een gevel in de Gentse Gezondheidstraat en de rood-gele tegelvloer in het psychiatrisch Museum Guislain die haar aandacht trokken. Het zijn dergelijke details die Viebrock tot haar monumentale decors brengen.

De scène van de grote schouwburgzaal van NTGent is nauwelijks te herkennen. In de gouden omlijsting van het theater toont zich een oude fabrieksruimte, vale muren, plassen water, naaimachines in het midden, langs weerskanten afgezoomd

door een verhoging met tegels zoals in het Museum Guislain, uit een donkere koker van het plafond komen tl-lampen die Viebrock vond in een oude Duitse vilt-fabriek. Het decor lijkt zo echt dat het surreël wordt buiten zijn grenzen. “Ik wil niet dat het publiek denkt dat het ‘maar’ theater is, ik wil dat je in het decor gezogen wordt en alles vergeet.”

De magie van het hopeloze verval, zo worden haar decors wel eens omschreven. “Ik heb soms het gevoel dat mensen mijn werk simplificeren”, vindt Viebrock. “Het gaat me niet om de nostalgie van oude verlaten plekken uit een soort van romantische sehnsucht. Meer dan met patina heeft het met structuur te maken. Ik wil niet zo goed mogelijk iets nabootsen – anders had Maeterlinck evengoed in een verlaten fabriekshal kunnen staan – het gaat me om de ambiguïteit. Ik wil verwarring zaaien: eerst denk je aan een fabriek, dan zie je een piano, een klok die niet werkt. Het zou evengoed een tuchtschool kunnen zijn of een psychiatrische instelling. Ik creëer een plek die al die verschillende associaties in zich draagt. Dit is geen kopie van een fabriekshal, het is een connectie van elementen die feitelijk niet samenhorren.”

Viebrocks decor ademt de sfeer uit van Maeterlincks tijd. “Dat ‘upstairs-downstairs’-gevoel, het verschil tussen de rijke burgerij en het werkvolk, heb ik op een bijna naïeve manier als uitgangspunt genomen. De vrouwen zitten achter hun naaimachines en de mannen, de bourgeoisie, zitten op het hogere speelveld.” Dat klassenverschil integreert Marthaler ook in zijn regie. Zijn ratatouille van Maeterlincks oeuvre met onder meer *L'intrus* en *De zeven prinsessen* doorspekt hij met Gentse liederen ('Viva bomma, patatten met saucissen!') en klassieke muziek van Claude Debussy.

“Christoph regisseert zijn acteurs als muzikanten. Hij houdt niet van acteren. Net als Maeterlinck, die ook niet van drama hield, maar vond dat het drama in het leven zelf stak”, zegt Viebrock. “Het eerste stuk dat ik van Christoph zag, speelde in het oude stationsbuffet van Bazel. Christoph zei me toen dat er niets interessanter is dan naar mensen kijken die aan het wachten zijn. Omdat ze in het kleinste onbewuste detail zoveel zeggen. Net als gebouwen eigenlijk.”

Maeterlinck, tot 18 maart in NTGent, www.ntgent.be.

Tot 29 april zijn twintig theatermaquettes van Viebrock te bezichtigen in de Bank van de Arbeid, Volderstraat 1, Gent. Op het Gentse Timefestival, van 19 tot 28 april en in het teken van Maeterlinck, worden decors van Viebrock tentoongesteld op diverse plekken in Gent, www.timefestival.be.